

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Навчально-науковий медичний інститут
Кафедра фізичної терапії ерготерапії

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

Основи практичної діяльності у фізичній терапії, ерготерапії

(назва дисципліни)

підготовки бакалавра (на базі повної загальної середньої освіти)

(назва освітнього рівня)

спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія»

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми 227 «Фізична терапія, ерготерапія»

(назва освітньо-професійної освітньо-наукової/освітньо-творчої програм)

Луцьк – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Основи практичної діяльності у фізичній терапії, ерготерапії» підготовки “бакалавра”, галузі знань- 22- охорона здоров'я, спеціальності — 227 — фізична терапія, ерготерапія, за освітньо-професійною програмою - фізична терапія, ерготерапія

Розробник: Андрійчук О.Я., завідувач кафедри – професор кафедри фізичної терапії та ерготерапії, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор

Силабус навчальної дисципліни затверджений на засіданні кафедри **фізичної терапії та ерготерапії**

протокол № 3 від 16.10.2020 р.

Завідувач кафедри: _____ (Андрійчук О. Я.)

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 22-Охорона здоров'я Спеціальність: 227- фізична терапії, ерготерапія Освітньо-професійна програма: фізична терапія, ерготерапія Освітній ступінь: Бакалавр на базі повної загальної середньої освіти	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>90/3</u>		Рік навчання <u>1</u>
		Семестр <u>1-ий</u> Лекцій - 24 год.
ІНДЗ: <u>є</u>		Практичні заняття <u>30</u> год.
		Самостійна робота <u>30</u> год.
		Консультації <u>6</u> год. Форма контролю: екзамен
Мова навчання - українська		

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ППП - Андрійчук Ольга Ярославівна

Науковий ступінь - доктор наук з фізичного виховання та спорту,

Вчене звання - професор

Посада – завідувач кафедри – професор кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Контактна інформація - *електронна адреса* – *andrijchuk.olga@vnu.edu.ua*

Дні занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ:
<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (Вступ до спеціальності)» є базовою дисципліною для студентів спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» освітнього ступеня «бакалавр» для здобуття кваліфікації бакалавра з фізичної терапії, ерготерапії, викладається студентам 1-го курсу спеціальності 227 «Фізична терапія та ерготерапія».

Сучасна концепція фізичної терапії та ерготерапії базується на фундаментальних поняттях і медико-біологічному обґрунтуванні механізмів впливу різноманітних факторів на життєдіяльність організму, на системи забезпечення гомеостазу та їх пристосування до нових умов існування, чи морфо-функціональних змін організму після травм і перенесених хвороб.

«Основи практичної діяльності у фізичній терапії, ерготерапії (вступ до спеціальності)» включає ознайомлення студентів з державними, соціально-економічними, психологічними, професійними, педагогічними та іншими заходами, які спрямовані на запобігання ускладненням захворювань, що призводять до тимчасової і стійкої втрати працездатності, та повернення хворих чи осіб з інвалідністю до суспільнокорисної праці. Ефективність вищеперерахованих заходів значною мірою визначається узгодженістю усіх ланок реабілітаційного процесу, а також командною роботою мультидисциплінарної команди.

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи практичної діяльності у фізичній терапії, ерготерапії (вступ до спеціальності)» є сформувати у студентів систему знань та цілісного уявлення щодо теоретичних засад та основ практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії в системі охорони здоров'я; розуміння значення своєчасного застосування засобів фізичної терапії для попередження ускладнень та підвищенню ефективності у комплексному відновленні після травм чи захворювань.

Опанування дисципліни дасть змогу фахівцеві в подальшому розробляти індивідуальну реабілітаційну програму, організувати процес фізичної терапії та ерготерапії й об'єктивізувати її ефективність.

Основою формування знань, умінь і навичок у навчальній дисципліні «Основи практичної діяльності у фізичній терапії, ерготерапії (вступ до спеціальності)» є лекційні заняття, практичні заняття, індивідуальні консультації, а також самостійна робота.

2. Пререквізити (*попередні курси, на яких базується вивчення дисципліни*): основи медичних знань, основи анатомії та фізіології людини.

Постреквізити (*дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни*): Основи медико-соціальної реабілітації; методика і техніка масажу; Дихальна і звукова гімнастика; Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності серцево-судинної, дихальної, систем, при неврологічних дисфункціях; Преформовані фізичні чинники; Механотерапія; Основи ерготерапії та функціональне тренування; Навчальна та клінічні виробничі практики.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни:

Мета курсу – ознайомити студентів з галуззю їхньої майбутньої професійної діяльності та закласти фундамент для засвоєння матеріалу інших навчальних дисциплін з обраної спеціальності, сформувати систему знань та уявлень про організацію роботи фізичного терапевта та ерготерапевта.

Основними завданнями дисципліни «Основи практичної діяльності у фізичній терапії, ерготерапії» є:

- формування загальних та фахових компетентностей в розрізі предмету;
- вивчити історичні аспекти становлення та розвитку фізичної терапії, фізичної реабілітації та ерготерапії у світі та в Україні;
- розглянути програмно-нормативні та організаційні засади галузі «фізичної реабілітації»;
- сформувати у студентів цілісне уявлення про державні, соціально-економічні, психологічні, професійні, педагогічні заходи, що спрямовані на запобігання ускладнення захворювань;
- вивчити засоби фізичної терапії, спрямовані на повернення хворих чи осіб з інвалідністю до суспільно корисної праці;
- виробити базові навички розробки індивідуальної реабілітаційної програми;
- навчити особливостям організації процесу фізичної терапії та ерготерапії;
- забезпечити уміння об'єктивізації ефективності процесу фізичної терапії та ерготерапії у майбутній практичній діяльності.

4. Результати навчання (Компетентності).

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 04. Здатність працювати в команді ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства. ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області.

СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я. СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії. СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Практ. (семін)	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Основи фізичної терапії, ерготерапії						
Тема 1. Вступ. Історичні аспекти розвитку становлення фізичної терапії та ерготерапії	8	2	2	4		ДС, ДБ, Т,Р/ 2
Тема 2. Види, завдання та мета реабілітації, фізичної терапії та ерготерапії	4	2	2			ДС, ДБ, Т/ 2
Тема 3. Принципи реабілітації, фізичної терапії та ерготерапії. Загальні положення щодо побудови програми реабілітації. SMART-цілі.	6	2	2	2		ДС, ДБ, Т,Р/ 2
Тема 4. Періоди та етапи фізичної терапії та ерготерапії	4	2	2			ДС, ДБ,Т/ 2
Тема 5. Стаціонарний та поліклінічний етапи реабілітації.	6	2	2		2	ДС, ДБ, Т/ 2
Тема 6. Санаторно-курортний етап реабілітації	8	2	2	4		ДС, ДБ, Т,Р/ 2
Тема 7. Соціальна та професійна реабілітація Довго- та короткострокові цілі при плануванні реабілітаційних втручань при різних патологіях.	6	2	2	2		ДС, ДБ, Т,Р/ 2
Разом за модулем 1	42	14	14	12	2	14
Змістовий модуль 2.						
Основні принципи застосування засобів фізичної терапії, ерготерапії						
Тема 8. Основні засоби фізичної ерготерапії та ерготерапії	7	1	2	2	2	ДС, ДБ, Т,Р/ 2
Тема 9. Фізичні вправи в системі фізичної терапії, ерготерапії	7	1	2	4		ДС, ДБ, Т,Р/ 2
Тема 10. Основні форми проведення спеціально-	7	1	2	4		ДС, ДБ, Т,Р/ 2

організованої рухової активності						2
Тема 11. Лікувальний масаж в системі фізичної терапії, ерготерапії	3	1	2			ДС, ДБ, Т/ 2
Тема 12. Фізіотерапія та механотерапія в системі фізичної терапії, ерготерапії	8	2	2	4		ДС, ДБ, Т,Р/ 2
Тема 13. Основи працетерапії та ерготерапії	8	2	2	4		ДС, ДБ, Т,Р/ 2
Тема 14. Оцінка ефективності реабілітації. Особливості партнерства та роботи в мультидисциплінарній команді	8	2	4		2	ДС, ДБ, Т/ 2
Разом за модулем 2	48	10	16	18	4	14
Види підсумкових робіт:						Бал
Модульна контрольна робота № 1						30
Модульна контрольна робота № 2						30
ІНДЗ						12
Всього годин	90	24	30	30	6	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання:

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Переміщення пацієнта: загальні положення, принципи, застереження, класифікація переміщень - Бісмак О.В. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. / О.В. Бісмак, Н.Г. Мельнік. – Х.: Вид-во Бровін О.В., 2010 – 120 с. - Верхратський С. А. Історія Медицини / С. А. Верхратський. – 3-е вид., К.: Вища школа. Головне в-во, 1983. – 384 С. - Медична та соціальна реабілітації: навчальний посібник / за заг. ред. І.Р. Мисули, Л.О. Вакуленко. – Тернопіль: ТДМУ, 2005. – 402 с.	4
2	Допоміжні засоби пересування: класифікація, характеристика - Медична і соціальна реабілітація: підручник / В. Б. Самойленко, Н. П. Яковенко, І. О. Петряшев та ін.. – К.:	2

	<p>ВСВ «Медицина», 2013. – 464 с.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Медична та соціальна реабілітації: навчальний посібник / за заг. ред. І.Р. Мисули, Л.О. Вакуленко. – Тернопіль: ТДМУ, 2005. – 402 с. - Мухін В. М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – 3-тє вид. – К.: Олімп. л-ра, 2009. – 448 с. 	
3	<p>Моделі пересування та методи підстаховування: застосування милиць, палиць, ходунців</p> <ul style="list-style-type: none"> - Бісмак О.В. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. / О.В. Бісмак, Н.Г. Мельнік. – Х.: Вид-во Бровін О.В., 2010 – 120 с. - Медична і соціальна реабілітація: підручник / В. Б. Самойленко, Н. П. Яковенко, І. О. Петряшев та ін.. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 464 с. - Порада А. М. Основи фізичної реабілітації: навч. посібник / А. М. Порада, О. В. Солодовник, Н. Є. Прокопчук. – К.: Медицина, 2006. – 248 с. 	4
4	<p>Позиції струхування при ходьбі, підбір інвалідного візка, пересування у візку</p> <ul style="list-style-type: none"> - Медична та соціальна реабілітації: навчальний посібник / за заг. ред. І.Р. Мисули, Л.О. Вакуленко. – Тернопіль: ТДМУ, 2005. – 402 с. - Порада А. М. Основи фізичної реабілітації: навч. посібник / А. М. Порада, О. В. Солодовник, Н. Є. Прокопчук. – К.: Медицина, 2006. – 248 с. - Порада А.М., Порада О.В. Медико-соціальна реабілітація і медичний контроль: підручник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2011. — 296 с. 	2
5	<p>Адаптація навколишнього середовища до потреб неповносправних</p> <ul style="list-style-type: none"> - Медична та соціальна реабілітації: навчальний посібник / за заг. ред. І.Р. Мисули, Л.О. Вакуленко. – Тернопіль: ТДМУ, 2005. – 402 с. - Полянська О. С. Основи реабілітації, фізіотерапії, лікувальної фізичної культури і масажу / За ред. В. В. Клапчука, О. С. Полянської. – Чернівці : Прут, 2006. – 208 с. - Романчук О.П. Лікарсько-педагогічний контроль в оздоровчій фізичній культурі : навч.-метод.пос. / О.П. Романчук. – Одеса видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2010. – 206 с. 	2
6	<p>Пет-терапія: організація, особливості застосування</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мухін В. М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – 3-тє вид. – К.: Олімп. л-ра, 2009. – 448 с. - Пешкова О. В. Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів : навчальний посібник / О. В. Пешкова. – Харків : СПДФО, 2011. – 312 с. - Порада А. М. Основи фізичної реабілітації: навч. посібник / А. М. Порада, О. В. Солодовник, Н. Є. Прокопчук. – К.: Медицина, 2006. – 248 с. 	4

7	<p>SMART-та інші технології фізичної терапії</p> <ul style="list-style-type: none"> - Пешкова О. В. Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів : навчальний посібник / О. В. Пешкова. – Харків : СПДФО, 2011. – 312 с. - Полянська О. С. Основи реабілітації, фізіотерапії, лікувальної фізичної культури і масажу / За ред. В. В. Клапчука, О. С. Полянської. – Чернівці : Прут, 2006. – 208 с. - Соколовський В. С. Лікувальна фізична культура : [підручник] / В. С. Соколовський, Н. О. Романова, О. П. Юшковська. – Одеса : Одес. держ. мед. ун-т, 2005. – 234 с. 	4
8	<p>Авторські методики фізичної терапії та ерготерапії</p> <ul style="list-style-type: none"> - Медична і соціальна реабілітація: підручник / В. Б. Самойленко, Н. П. Яковенко, І. О. Петряшев та ін.. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 464 с. - Мухін В. М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – 3-тє вид. – К.: Олімп. л-ра, 2009. – 448 с. - Романчук О.П. Лікарсько-педагогічний контроль в оздоровчій фізичній культурі : навч.-метод.пос. / О.П. Романчук. – Одеса видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2010. – 206 с. 	4
9	<p>Альтернативні (додаткові, нетрадиційні) методи реабілітації</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мухін В. М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – 3-тє вид. – К.: Олімп. л-ра, 2009. – 448 с. - Степашко М.В., Сухостат Л.В. Масаж і лікувальна фізкультура в медицині: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 352 с. - Яковенко Н.П., Самойленко В.Б. Фізіотерапія: підручник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2011. — 256 с. 	4
Разом		30

ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час лекційних та практичних занять, використовуючи сучасні навчальні, науково-методичні напрацювання, розробити індивідуальну програму реабілітації із застосуванням засобів фізичної терапії та ерготерапії, враховуючи етап реабілітації.

Форми виконання: доповідь, створення презентацій, складання блок-схем, таблиць

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна оцінка за курс складається як сума оцінок за кожен з двох модулів: поточне тестування (практичні заняття, самостійна робота); контрольні роботи наприкінці кожного змістового модуля. Оцінювання здійснюється за 100-

бальною шкалою ECTS.

За участь у лекційному занятті студент бали не отримує.

Модуль I передбачає перевірку якості засвоєння теоретичного матеріалу змістовного модуля «Основи фізичної терапії, ерготерапії», виконання практичних робіт безпосередньо на заняттях. Загальна кількість тем цього модуля становить 7. Модуль II передбачає перевірку якості засвоєння теоретичного матеріалу змістовного модуля «Основні принципи застосування засобів фізичної терапії, ерготерапії», виконання практичних робіт безпосередньо на заняттях. Загальна кількість тем цього модуля становить 7. Кожна з тем I і II змістового модуля оцінюється в балах (максимально 2 бали). 2 бали – студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує. 1,5 бали – студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей. 1 бал – студент засвоїв матеріал на репродуктивному рівні (переказування), приймає активну участь у роботі, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок. 0,5 балів – студент, який невпевнено переказує матеріал, під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок. 0 – студент, не приймає участь в обговоренні питань на занятті.

ІНДЗ оцінюється максимальною кількістю балів - 12.

12 балів отримує студент, який розкрив тему роботи, яка має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита використовував основну і додаткову літературу. Обсяг відповідає нормі (15 – 20 слайдів). Під час презентації студент орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми. Матеріал подано логічно і своєчасно. 10 балів отримує студент, який розкрив тему самостійної роботи за всіма пунктами плану, використав більшість рекомендованої літератури. Матеріал подано логічно. Обсяг відповідає встановленій нормі. Під час захисту студент вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до питання. Матеріал поданий не своєчасно. 8 балів виставляється студенту, який тему роботи розкрив фрагментарно, не повністю (висвітлено не всі пункти плану, матеріал подано стисло). Використано недостатню кількість літературних джерел. Матеріал побудовано не логічно. 6 балів отримує студент, який розкрив незначну частину матеріалу (декілька пунктів плану), використав недостатню кількість літературних джерел. Відсутня логіка подачі матеріалу, а також порушена цілісність системи знань. 4 бал – студент роботу написав формально, стисло, не своєчасно. 0 – студент роботу не підготував.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **40**.

Модульний контроль передбачає перевірку підсумкових знань і вмінь студентів шляхом написання модульних контрольних робіт. Оцінка з виставляється за виконання студентом 2 контрольних робіт (по кожному із змістових модулів), які передбачають перевірку теоретичних знань. Контрольні роботи оцінюються за 30-бальною шкалою.

Критерії оцінювання модульного / підсумкового тесту: оцінка **“відмінно”** відповідає 27-30 балам, ставиться за відмінне написання підсумкової / модульної контрольної роботи; оцінка **“добре”** відповідає 22-26 балам, ставиться за хороше написання підсумкової / модульної контрольної роботи; оцінка **“задовільно”**

відповідає 18-21 балам, ставиться за задовільне написання підсумкової / модульної контрольної роботи; оцінка “незадовільно” відповідає 1-17 балам, ставиться за незадовільне написання підсумкової / модульної контрольної роботи.

Поточний контроль (макс = 40 балів)			Модульний контроль (макс = 60 балів)		Загальна кількість балів
			МКР 1	МКР 2	
Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2		30	30	100
Т1-Т7	Т8-14		ІНДЗ		
	По 2,0 бали за кожну тему				
По 2,0 бали за кожну тему					
$\Sigma=14$		$\Sigma=14$	12		

У разі недотримання студентом засад академічної доброчесності - сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими керуються учасники освітнього процесу під час навчання, викладання і провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень, оцінювання роботи не буде відбуватись (!). Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття. **Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти** передбачає: • самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); • посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; • дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; • надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом процесу здобування освіти. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівництвом Університету.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Іспит має на меті перевірку рівня знань студента під час виконання екзаменаційних тестів.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, студент складає іспит у формі тестування. При цьому бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за іспит становить 60 балів.

Перелік питань до іспиту

1. Історія становлення реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії у світі та в Україні

2. Зміст термінів «фізична терапія», «ерготерапія» «реабілітація», «реабілітація осіб з інвалідністю», «реабілітаційні послуги», «реабілітаційні заходи», «медична реабілітація», «фізична реабілітація», «психологічна реабілітація».
3. Види реабілітації, їх характеристика
4. Методи медичної реабілітації, методи відновної терапії, їх характеристика
5. Головні завдання реабілітації.
6. Мета реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії
7. Завдання реабілітації в педіатричній практиці.
8. Реабілітаційні установи.
9. Посадові обов'язки фізичного терапевта, ерготерапевта .
10. Характеристика та особливості основних принципів реабілітації
11. Основні засади біологічних, соціально-економічних, психологічних, морально-етичних, науково-медичних основ фізичної терапії та ерготерапії.
12. Індивідуальна реабілітаційна програма.
13. Етапи формування реабілітаційної програми.
14. Види реабілітаційних програм та умови проведення.
15. Класифікація періодів медичної реабілітації згідно з рекомендаціями ВООЗ.
16. Етапність реабілітації. Характеристика кожного періоду.
17. Характеристика періодів застосування засобів фізичної терапії в терапевтичній практиці, в травматології, в ургентній хірургії, в плановій хірургії.
18. Характеристика рухових режимів у лікарняному періоді реабілітації:
19. Протипоказання до направлення хворих на реабілітаційне стаціонарне лікування.
20. Характеристика рухових режимів у післялікарняному періоді реабілітації.
21. Основні реабілітаційно-оздоровчі заклади. Поняття «санаторій», «курорт». Основні профілі санаторіїв. Класифікація курортів.
22. Показання та протипоказання до санаторно-курортного лікування та реабілітації.
23. Сучасне тлумачення термінів «абілітація», «соціальна реабілітація», «соціальна допомога», «професійна реабілітація», «трудова реабілітація», «професійна адаптація», «робоче місце інваліда», «спеціальне робоче місце інваліда».
24. Характеристика професійної адаптації, реадaptaції, перекваліфікації.
25. Класифікація та характеристика основних засобів фізичної реабілітації
26. Особливості та переваги ЛФК в порівнянні з іншими засоби фізичної реабілітації.
27. Дидактичні принципи ЛФК.
28. Завдання ЛФК в комплексному лікуванні та фізичній терапії, ерготерапії.
29. Показання та протипоказання до застосування ЛФК.
30. Механізм лікувальної дії фізичних вправ.
31. Загальні вимоги до методики проведення занять з ЛФК.
32. Дозування фізичного навантаження.
33. Класифікація та характеристика засобів ЛФК
34. Різновиди фізичних вправ. Класифікація гімнастичних вправ за анатомічною ознакою, характером м'язового скорочення, характером вправ, тощо.
35. Особливості дихальних вправ: динамічних, статичних, дренажних.
36. Спортивно-прикладні вправи в системі фізичної реабілітації.
37. Ігри в ЛФК: малорухливі, рухливі, спортивні, ті, що проводяться на місці.
38. Класифікація та характеристика форм ЛФК.
39. Особливості проведення індивідуальних, малогрупових, групових та самостійних занять лікувальною гімнастикою.
40. Характеристика позитивної реакції на фізичне навантаження, основні ознаки невідповідності фізичного навантаження, поняття про толерантність та поріг толерантності до фізичного навантаження.
41. Сутність лікувального масажу, характеристика основних прийомів масажу.
42. Характеристика систем масажу, форм масажу, методів масажу.

43. Вплив масажу на системи організму: на ЦНС, шкіру, м'язову систему, зв'язково-суглобовий апарат, кровоносну і лімфатичну систему, на дихальну систему та обмін речовин.
44. Основні напрямки масажних рухів, умови проведення масажу.
45. Основні показання та протипоказання до лікувального масажу.
46. Основи фізіотерапії. Класифікація фізичних чинників лікування та реабілітації.
47. Принципи фізіотерапії. Загальні та специфічні протипоказання до фізіотерапевтичних процедур.
48. Механотерапія в системі фізичної реабілітації: особливості механотерапії, мета.
49. Типи апаратів для проведення механотерапії.
50. Спеціальні покази та протипоказання до механотерапії.
51. Покази та протипоказання до механотерапії загальної дії.
52. Правила поєднання засобів фізичної реабілітації.
53. Оцінка ефективності реабілітації
54. Характеристика основних видів контролю: експрес-контроль, поточний контроль, етапний контроль.
55. Види відновлення працездатності хворих і інвалідів.
56. Етичний кодекс фахівця з фізичної терапії та ерготерапії.
57. Права пацієнта. Конфіденційність, її збереження та порушення. Збереження лікарської таємниці.
58. Правила спілкування з пацієнтом. Особистісна реакція на патологічний стан.
59. Вербальне спілкування. Невербальне спілкування. Фактори, що перешкоджають спілкуванню.
60. Принцип колегіальності у медичному колективі.

VI. Переведення оцінки з шкали ECTS на національну шкалу здійснюється за Шкалою оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90-100	Відмінно
82-89	Дуже добре
75-81	Добре
67-74	Задовільно
60-66	Достатньо
1 - 59	Незадовільно

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бісмак О.В. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. / О.В. Бісмак, Н.Г. Мельнік. – Х.: Вид-во Бровін О.В., 2010 – 120 с.
2. Верхратський С. А. Історія Медицини / С. А. Верхратський. – 3-е вид., К.: Вища школа. Головне в-во, 1983. – 384 С.
3. Вовканич А. С. Вступ до фізичної реабілітації: навч. посіб. / А. С. Вовканич. - Л.: ЛДУФК, 2013. - 186 с.
4. Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» - Відомості Верховної ради України, 2006. - № 2-3.

5. Медична і соціальна реабілітація: підручник / В. Б. Самойленко, Н. П. Яковенко, І. О. Петряшев та ін.. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 464 с.
6. Медична та соціальна реабілітації: навчальний посібник / за заг. ред. І.Р. Мисули, Л.О. Вакуленко. – Тернопіль: ТДМУ, 2005. – 402 с.
7. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – 3-тє вид. – К.: Олімп. л-ра, 2009. – 448 с.
8. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації / Т. Бойчук, М. Голубева, О. Левандовський та ін. – Львів : ЗУКЦ, 2010. – 240 с.
9. Порада А. М. Основи фізичної реабілітації: навч. посібник / А. М. Порада, О. В. Солодовник, Н. Є. Прокопчук. – К.: Медицина, 2006. – 248 с.
10. Порада А.М., Порада О.В. Медико-соціальна реабілітація і медичний контроль: підручник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2011. — 296 с.
11. Пешкова О. В. Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів : навчальний посібник / О. В. Пешкова. – Харків : СПДФО, 2011. – 312 с.
12. Полянська О. С. Основи реабілітації, фізіотерапії, лікувальної фізичної культури і масажу / За ред. В. В. Клапчука, О. С. Полянської. – Чернівці : Прут, 2006. – 208 с.
13. Постанова КМ України № 266 від 29.04.2015 р. «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». - Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п/print1443704984059214>
14. Примачок Л. Л. Історія медицини та реабілітації: навч. посіб./ Л. Л. Примачок. – Ніжин: НДУ ім. Гоголя, 2015. – 104 с.
15. Романчук О.П. Лікарсько-педагогічний контроль в оздоровчій фізичній культурі: навч.-метод.пос. / О.П. Романчук. – Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2010. – 206 с.
16. Соколовський В. С. Лікувальна фізична культура : [підручник] / В. С. Соколовський, Н. О. Романова, О. П. Юшковська. – Одеса : Одес. держ. мед. ун-т, 2005. – 234 с.
17. Степашко М.В., Сухостат Л.В. Масаж і лікувальна фізкультура в медицині: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 352 с.
18. Яковенко Н.П., Самойленко В.Б. Фізіотерапія: підручник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2011. — 256 с.

Додаткову літературу можна знайти в [репозитарії](#) (посилання: <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=799>)

Електронні ресурси:

1. <http://www.booksmed.com/travmatologiya/811-travmatologiya-i-ortopediyasklyarenko-yet.html>
2. <http://kingmed.info/media/book/5/4154.pdf><http://healthgate.com>,
3. <http://www.booksmed.com/travmatologiya/>
4. <http://php.silverplatter.com>
5. <http://www.scsml.rssi.ru>
6. <http://www.accesspub.com>
7. <http://BioMedNet.com> 8. <http://www.healthweb.org>

